

Vergaderjaar 2018–2019

21 501-34

Raad voor Onderwijs, Jeugd, Cultuur en Sport

Nr. 309

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 maart 2019

Hierbij zend ik u de geannoteerde agenda van de informele Onderwijs-, Jeugd-, Cultuur- en Sportraad (OJCS-Raad) die op 16 april 2019 zal plaatsvinden in Boekarest, Roemenië, onder Roemeens voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie. Het Roemeens voorzitterschap heeft twee thema's voor deze informele cultuurministersbijeenkomst gekozen:

1. Financiering en innovatie in de culturele en creatieve sector
2. Leren van het verleden, bouwen aan de toekomst: Europa's culturele erfgoed in de schijnwerper

In de bijlage worden deze twee onderwerpen van bespreking nader toegelicht. U treft het doel van de Raadsbehandeling, de inhoud van het onderwerp, de Nederlandse inbreng op hoofdlijnen en een indicatie van het krachtenveld aan.

Ik wijs u erop dat, zoals te doen gebruikelijk, over de definitieve standpuntbepaling van Nederland nog afstemming in de ministerraad zal plaatsvinden.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
I.K. van Engelshoven

Cultuur

Het Roemeens voorzitterschap van de EU organiseert een informele bijeenkomst van cultuurministers op 16 april 2019 in Boekarest. Er staan twee thema's op de agenda, waarin onderstaande vragen centraal staan:

1. Financiering en innovatie in de culturele en creatieve sector;
 - a. Wat zijn de volgende stappen die we op EU-niveau zouden moeten nemen om het potentieel van deze sectoren beter te benutten?
 - b. Welke maatregelen voor de creatieve sector kunnen hun ondernemerschap en innovatie potentieel versterken?
 - c. Hoe kunnen we duurzame financiering van de culturele en creatieve sector garanderen?
 - d. Hoe kunnen we de ontwikkeling van de culturele en creatieve sector versterken door cultuurbeleid op nationaal niveau?
2. Leren van het verleden, bouwen aan de toekomst: Europa's culturele erfgoed in de schijnwerper.
 - a. Wat zijn, na het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed, nationaal de belangrijkste prioriteiten in het cultureel erfgoedbeleid voor de komende jaren?
 - b. Hoe kunnen we op basis van het Europese Actieplan voor cultureel erfgoed de Europese samenwerking op cultureel erfgoed versterken?

Nederland zal haar inbreng doen met inachtneming van de verantwoordelijkheidsverdeling van de lidstaten en de Europese Commissie op het terrein van cultuur, en zonder vooruit te lopen op de uitkomsten van de discussie over het toekomstig Meerjarig Financieel Kader, na 2020.

Daarnaast zal Nederland het belang benadrukken om te streven naar een integrale benadering als het gaat om cultuur en de samenhang met andere beleidsvelden te verkennen en ontwikkelen. Daarin kunnen de lidstaten van elkaar leren van elkaars ervaringen. Dit gebeurt o.a. via het Werkplan Cultuur.¹

Financiering en innovatie in de culturele en creatieve sector

Doel en inhoud Raadsbehandeling

Het Roemeense voorzitterschap wil tijdens deze Raad bespreken hoe Europa nieuwe kansen kan creëren voor de Europese culturele en creatieve sector. Het voorzitterschap wil graag kijken naar welke volgende stappen genomen kunnen worden om het potentieel van de culturele en creatieve sector te ontsluiten. Hierbij is toegang tot financiering een belangrijk aspect, net zoals maatregelen ter verbetering van het innovatie- en ondernemerspotentieel van de culturele en creatieve sector.

Nederlandse inbreng

- De Nederlandse inbreng zal op hoofdlijnen de volgende elementen bevatten:
- Nederland ziet veel potentie in de inzet van de creatieve en culturele sector bij belangrijke thema's als diversiteit en inclusiviteit en digitalisering. Deze thema's spelen EU-breed. Daarom zouden we hier als lidstaten ervaring en best practices over kunnen uitwisselen.

¹ Raadsconclusies over het werkplan voor cultuur 2019–2022, aangenomen op 27 november 2018. Extranetnummer 13948/18.

- Op dit moment wordt in Nederland de «Arbeidsmarktagenda creatieve en culturele sector» uitgevoerd. Deze agenda is in opdracht van de overheid door de sector zelf samengesteld en bevat acties waar de sector zelf mee aan de slag gaat. De overheid biedt financiële steun ter bevordering van professionalisering van bedrijfsvoering en Human Resource Management en het verbeteren van het verdienvermogen. Ook wordt ingezet op een eerlijkere verdeling tussen opdrachtnemers en opdrachtgevers en tussen zelfstandige ondernemers en werknemers in dienstverband. Die eerlijke verdeling staat in de «Fair Practice Code». Deze code waarborgt een eerlijke beloning voor iedereen die in de sector werkt. Naleving van deze code zal bij subsidiering van instellingen en initiatieven door de overheid als voorwaarde worden gesteld volgens een «pas toe en leg uit-principe».
- De culturele en creatieve sector is voor een belangrijk deel afhankelijk van subsidies. Om innovatie en het ondernemerschap meer te stimuleren in de sector kan in subsidiekaders meer worden gestuurd op ondernemerschapsvaardigheden (waaronder het vermogen tot innoveren) van de sector zelf.

Indicatie krachtenveld Raad en Europees Parlement

De thematiek van het geagendeerde debat is positief ontvangen door de lidstaten.

Leren van het verleden, bouwen aan de toekomst: Europa's culturele erfgoed in de schijnwerper

Doel en inhoud Raadsbehandeling

- Het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed vierde in 2018 in heel Europa het cultureel erfgoed, waarbij het bewustzijn werd vergroot over een gedeeld verleden en gedeelde waarden. Door een integrale benadering werd cultureel erfgoed hoger op de Europese agenda gezet. In Nederland heeft het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed meer samenwerking opgeleverd binnen de erfgoedsector tussen de verschillende erfgoeddisciplines.

In december 2018 presenteerde de Europese Commissie een Europees Actieplan voor het cultureel erfgoed. In deze aanpak staan o.a. acties om beleid en programma's op het gebied van erfgoed op EU-niveaus te blijven verbinden. Vier principes zijn leidend in het Actieplan: een holistische aanpak, integraliteit, op feiten gebaseerde beleidsontwikkeling en samenwerking van diverse betrokkenen partijen. Het Actieplan is thematisch ingedeeld:

- cultureel erfgoed voor een inclusief Europa;
- cultureel erfgoed voor een duurzaam Europa;
- cultureel erfgoed voor een weerbaar Europa;
- cultureel erfgoed voor een innovatief Europa en
- cultureel erfgoed voor sterkere wereldwijde samenwerking.²

Nederlandse inbreng

De Nederlandse inbreng zal op hoofdlijnen de volgende elementen bevatten:

- In Nederland hebben we al langer ervaring met integraal werken rond cultureel erfgoed. Dit heeft recentelijk haar weerslag gekregen in de

² Commission Staff Working Document – European Framework for Action on Cultural Heritage. Extranetnummer: SWD(2018) 491 final.

beleidsbrief «Erfgoed Telt, de betekenis van erfgoed voor de samenleving». Hierin zijn als prioriteiten (1) instandhouding van erfgoed, (2) het erfgoed en onze leefomgeving en (3) de verbindende kracht van erfgoed benoemd.

- In Europa staan we voor vergelijkbare maatschappelijke en ruimtelijke uitdagingen waarbij het erfgoed beschermd moet worden én ontwikkeld waarover we in EU-verband kennis kunnen uitwisselen. Zowel nationaal als in Europa werken we aan verbindingen met andere beleidsvelden zoals klimaatadaptatie en duurzaamheid, de stedelijke agenda en regionale ontwikkeling.

Indicatie krachtenveld Raad en Europees Parlement

De thematiek van het geagendeerde debat is positief ontvangen door de lidstaten.